ומי איכא כה"ג · וא"ת דבפ' בהמה המקבלת (חולין ע. תס) שואל הש"ס בלעתו חולדה בבת אחת וכן הדביק ב' רחמים זה בזה וא"כ מאי קאמר הכא ומי איכא כה"ג ואר"י דולמי פשיטא ליה שיכול להיות אלא מיבעיא ליה ומי הויא חליצה כה"ג אלא אין דרך בני אדם לנעול בו ומשני דדרך הוא דחזיה רבנן לרב יהודה כו' :

ודקתני תנא בעי כווה כו' · (ג) ומדקתני עד שיתכוונו שניהם כאחד משמע דבעינן שנעל שהם מתכוונין לחליצה :

סנדל התפור בפשתן · רב סבירא ליה כרבנן דפליגי אר' מאיר דפליג אקב הקיטע ומעמייהו משום דבעינן תחש אבל ר"מ לא מצריך אלא מידי דמגין :

ואנעלך תחש · מכאן אר"ת שצריך שיהיה מנעל מעור בהמה טהורה דתחש כתיב ואין נראה כי אין להקפיד אם חלק במנעל בהמה טמאה : **מאי** מנעל רגלו שמע מינה שלופי הוא · וא"ת והא איצטריך מעל להכשיר שוק לחליצה כדאמרינן לקמן (דף קג.) וי"ל דא"כ ה"מ למכתב (בעל) מרגלו מאי מעל ש"מ תרתי : **אלא** ש"מ כאן באנפיליא של עור · הוה מצי לפלוגי בדידה ולמיתני לא יטייל אדם באנפיליא של עור אלא נקט תנא דבר ההווה דרגילות הוא לטייל בקורדקיסין : **בקב** הקיטע-תימה כיון דכשר לחליצה אם כן עביד להילוכא ואם כן אמאי לא טמא מדרס בלא כתיתין ויש לומר דאין עשוי כל כך להילוכא שיהא טמא מדרס ומ"מ ראוי לחלוץ דלא גרע מסנדל דעבודת כוכבים וסנדל דבי דינא כדאמר לקמן (דף קג: וקד.) :

בין

ליראיו ויחלצם בשבר יראיו יחלצם מדינה של גיהנם אלא הא דכתיב °ועצמותיך יחליץ ואמר רבי אלעזר זו מעולה שבברכות ואמר רבא זרוזי גרמי אין משמע הכי ומשמע הכי דהכא אי ס"ד זרוזי הוא א"כ לכתוב רחמנא וחלצה נעלו ברגלו אי כתב רחמנא ברגלו ה"א ברגלו אין בשוקו לא כתב רחמנא מעל רגלו דאפילו בשוקו א"כ לכתוב רחמנא במעל רגלו מאי מעל רגלו ש"מ מישלף הוא אמר ליה ההוא מינא לר"ג עמא דחלץ ליה מריה מיניה דכתיב °בצאנם ובבקרם ילכו לבקש את ה' ולא ימצאו חלץ מהם אמר ליה שוטה מי כתיב *חלץ להם חלץ מהם כתיב ואילו יבמה דחלצו (ו) לה אחין מידי משמע אית ביה: באנפיליא חליצתה פסולה כו' : למימרא דאנפיליא לאו מנעל הוא ותנן נמי* 'אין התורם נכנס לא בפרגוד חפות ולא באנפיליא ואין צריך לומר במנעל וסנדל 'לפי שאין נכנסין במנעל וסנדל לעזרה ורמינהו "אחד מנעל וסנדל ואנפיליא לא יטייל בהן לא מבית לבית ולא ממטה למטה אמר אביי *דאית ביה כתיתי ומשום תענוג אמר ליה רבא ומשום תענוג בלא מנעל ביום הכפורים מי אסירי והא *רבה בר רב הונא °כריך סודרא אברעיה ונפיק אלא אמר רבא לא קשיא 'כאן באנפיליא של עור כאן באנפיליא של בגד ה"נ מסתברא דאי לא תימא הכי קשיא יום הכפורים איום הכפורים דתניא לא יטייל אדם בקורדקיסין בתוך ביתו אבל מטייל הוא באנפילין בתוך ביתו אלא לאו ש"מ כאן באנפיליא של עור כאן באנפיליא של בגד ש"מ תניא כוותיה דרבא "חלצה במנעל הנפרם שחופה את רוב הרגל בסנדל הנפחת שמקבל את רוב הרגל בסנדל של שעם ושל סיב בקב הקיטע במוק בסמיכת הרגלים באנפיליא של עור והחולצת מן הגדול בין

ומכניס לתוכו : °**סמיכות ידים** · שעושה לידיו בתיס של עור מפני שמכניסם בעיס וסומך עליהן וגורר את רגליו : קב

מוקי · קלשון"ם קשים הם וכן בלשון ערבי קורין למנעלים אלמוק : **הא חזיגן דחלצה חייביגן** · דלמא חליצה היא לפוסלה עליהן ואע"ג דלא נתכוונו לחליצת מצוה : **ואיכא דאמרי** · אין ודאי טעמא דלא חזיגן דחלצה הא חזיגן דחלצה חייביגן דלמא נתכוונו ומיפסלא

תורה אור

מסורת הש"ס

עין משפט נר מצוה

כד א ב ג מיי' פ"ד מהל' יבום הלכה כח סמג עשין פב טוש"ע אה"ע סימן קסו סעיף מד :

כה ד ה מיי' שם הלכה יח טוש"ע שם סעיף עו :

כו ו מיי' פ"ב מהל' שקלים הלכה י :

כז ז מיי' פ"ז מהלכות בית הבחירה הלכה ב סמג עשין קכד :

כח ח ט י מיי' פ"ג מהלכות חגיגה הלכה ז סמג לאוין סט טוש"ע א"ח סימן תריב סעיף ב :

כט כ מיי' פ"ד מהלכות יבום הלכה יט :

תוס' חד מקמאי

לעילאי וקאי תתאי מעל אמר רחמנא ולא מעל דמעל [לא צריכא] דקרעתיה לעילאי ושליפתיה לתתאי וקאי עילאה חליצה בעינן והא איכא אר דלמא גלוי כרעא בעינן והא ליכא ומי איכא כה"ג אין דחזיוה רבנן לאמימר דנפק בחמשה זוזי מוקי בשוקא מכאן למדנו שאין לחלוץ הנעל ע"ג בתי שוקיים דמעל דמעל הוא דהא אמר הכא דשני מנעלים זה על גב זה ה"ל עילאה מעל דמעל ואע"פ שיש לבעל דין לחלוץ ולומר שאני הכא דשניהם מנעלים והלכך הו"ל עילאה מעל דמעל אבל בתי שוקים דלאו מנעל נינהו דאנפילא של בגד הוא ולאו מנעל איקרי לא מקרי המנעל (שלרן) שע"ליהן מעל דמעל[ס"ם] מה לי אם התחתון מנעל מה לי אינו מנעל פ"מ מעל דמעל הוא . ונראה דצריך להחמיר משום דמסקא לן אי גלויי כרעא בעינן לכן טוב להחמיר בדבר שלא לחלוץ על בתי שוקיים . ואע"ג דאמר נבי קב הקיטע דמרופה עור כשר ולא מקרי מעל דמעל התם חד מנעל הוא דחד מנא הוא אבל הכא תרי מני נינהו ויש טיעם בהא מטה שפרש"י סנדל התפור בפשתן שחפר בתוכו בגד פשתן כעין שתיפרים בתוכו לבדין אלמא כה"ג לאו מעל דמעל הוא עור פרש"י סנדל התפור בפשתן שחפרו בפשיחה כעין שלנו · תניא בין נתכוון הוא ולא נתכוונה היא בין שנתכוונה היא ולא נתכוון הוא חליצתה פסולה עד שיתכוונו שניהם כאחד פי' חליצה פסולה לעלמא ופוסלת מן האחים הא אם לא נתכוון [הוא] ולא נתכוונה היא אינה פוסלת מן האחים : תניא חלצה במנעל ו) הנפחת החופה רוב הרגל בסנדל הנפרם

ו) לפניו הגירסא לגיסף בגיסא במנעל הנפרם ונכסיפא הנפחת .

ומי איכא כי האי גוונא אין דחזיוה רבנן לרב יהודה דנפק בחמשא *זוזי מוקי לשוקא אמר רב יהודה אמר רב "יבמה שהגדילה בין האחין מותרת לינשא לאחד מן האחין ואין חוששין שמא חלצה סנדל לאחד מהן טעמא דלא חזינן הא חזינן חיישינן והא תניא *בין שנתכוון הוא ולא נתכוונה היא בין שנתכוונה היא ולא נתכוון הוא חליצתה פסולה עד שיתכוונו שניהם כאחד הכי קאמר אע"ג דחזינן אין חוששין שמא כוונו ואיכא דאמרי "טעמא דלא חזינן הא חזינן חוששין ודקא תנא בעי כוונה "הני מילי לאישתרויי לעלמא אבל לאחין מיפסלא אמר רב יהודה אמר רב "סנדל התפור בפשתן אין חולצין בו שנאמר °ואנעלך תחש ואימא תחש אין מידי אחרינא לא נעל נעל ריבה אי נעל נעל ריבה אפי' כל מילי נמי אם כן תחש מאי אהני ליה בעא מיניה רבי אלעזר מרב הוא של עור ותריסיותיו של שער מהו "אמר ליה מי לא קרינן ביה ואנעלך תחש אי הכי כולו של שער נמי ההוא *קרקא מקרי אמר ליה רב כהנא לשמואל ממאי דהאי וחלצה נעלו מעל רגלו מישלף הוא דכתיב °וחלצו את האבנים אשר בהן הנגע ואימא זרוזי הוא דכתיב °החלצו מאתכם אנשים לצבא התם נמי שלופי מביתא לקרבא והכתיב °יחלץ עני בעניו בשבר עניו יחלצו מדינה של גיהנם אלא הא דכתיב °חונה מלאך ה' סביב

מוקי · קלשון"ם קשים הם וכן בלשון ערבי קורין למנעלים אלמוק : **הא חזיגן דחלצה חייביגן** · דלמא חליצה היא לפוסלה עליהן ואע"ג דלא נתכוונו לחליצת מצוה : **ואיכא דאמרי** · אין ודאי טעמא דלא חזיגן דחלצה הא חזיגן דחלצה חייביגן דלמא נתכוונו ומיפסלא עליהן : **הפסר בפשתן** · שחפור בתוכו בגד פשתן כעין שתופרין בתוכו לבדין פלטרא"ם · ל"א התפור בפשתן שתפרו במשיחה כעין שלנו : **אין חולגין בו** · דבעינן כוליה דעור דכתיב ואנעלך תחש אלמא לא קרי ליה נעל עד שיהא כולו של עור : **מידי אחרינא** · עור בהמה אחרת או סנדל : **תריסיותיו** · רלוטותיו : **של שער** · מטלה של עזים : קורקא : **זרוזי היא** · שטוטלתו מע"ג קרקע ומנעילתו ברגלו : **והכתיב יחלץ עני בעניו** · כלומר יזרזו ויתן לו כח ומשני הכא אמר שלופי הוא וה"ק בשכר עניו שכפר עליו בחייו יחלצו וילילו מדינה של גיהנם : **ויחלצם** · קס"ד זרוזי הוא שיחליפו כח : **אפי' בשוקו** · רגלו מאי מעל רגלו ש"מ שלופי הוא: **ה"ג שוטה מי כתיב חלץ להם חלץ מהם כתיב** · הוא קיבל חליצה מהם ואילו יבמה דחלצו מינה אחין שהיבם קיבל הימנה מידי משמע אית ביה : **אין התורם** · את הלשכה נכנס לתרום: **לא בפרגוד חפות** · חלוק שיש בו אימרא שלא יתשדוהו לומר בתוך האימרא החביא כספים וחברו במס' יומא (דף עז:) שלא יוציא ידו מתחת חפת חלוקו: **ולא באנפיליא** . ומי משום חשד : **ואין צריך לומר מנעל וסנדל** · דבלאו חשד ומי אסור דכתיב (ישעיה ה) מי בקש זאת מידכם רמוס חצרי ומדקתני אין צריך לומר כו' מכלל דאנפיליא לאו בכלל מנעל : **לא יטייל בהן** · ביום הכפורים דהויא כנעילת סנדל : **כתיתין** · חתיכות דקות של מוכין ועור רך ומשום תענוג ולאו משום דמיהוי נעילה : **הכי גרסינן אלא אמר רבא לא קשיא כו'** · מתני' דתרומת הלשכה באנפיליא של בגד דלאו מגין הוי ולא הוי נעל ולגבי עזרה ומי ליכא בזיון אין דרך להכניסה בעיס והא דיום הכפורים בשל עור : **בקורדקיסין** · מנעלים דקים שנועלין תחת מנעלים עבים להגין מן המים ונקראים אומדרש"ך בלשון אשכנז : **הנפרס** · לשון לא הפרומו (ויקרא י) ושייך פרימה במנעל ופחיתה וקיבול שייך בסנדל : **שעם ומי** · קשה הוא ומגין הוא : **בקב הקיטע** · שנקטעה רגלו עושה כמין דפוס רגל ויש בה בית קיבול קטן ומכניס שם רגלו שוקו ואין נסמך עליו והוא קרוי קב ומשענת הליכה יש לו אשקיל"א קשורה בשוקיו ומשענת ידיו שקורין קרוק"א : **במוק** · קילו"ן של לבד קשה ומגין : **בסמיכה הרגלים** · מי שמהלך בידיו וגורר את רגליו עושה להם סמיכה של עץ או של עור

סיכום זוגות

[תוספ' פי"ב לקמן קו.]

הגהות הב"ח

(א) גם' ואילו יבמה דמלגו (לה) תו"מ . וכ"כ ג"י כש"י מינה: (ב) תוס' ד"ה ודקתני תנא כמי כוונה כו' דמדקתני :

גליון הש"ם

תוס' ד"ה ודקתני וכו' ומדקתני עד שיתכוונו - עי' בתשובת מהרי"ב"ל ח"ב סימן יא בתריסות : **ד"ה** ואנעלך וכו' מכלל תר"ת וכו' · עי' רא"ם תרומה כפ"ה ד"ה תחש :

ס"א חלצו לו

[שקלים פ"ב מ"ב ושם לא תנא באנפיליא וכן הך דאין צריך לומר בא נעל וסנדל לפי שאין נכנסין וכו' ליתא שם ולפיכך נראה לפ"ל וחגיא נמי וכו' והיא כריתא] יומא עמ:

[שם]